

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo v Dolnji Lendavi. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4.

Cena oglasov: stran: cela 400 Din., pol 200 Din., četrt 100 Din.; mali oglasi do 20 reči 10 Din., više vsaka reč 1 Din.; med tekstem vsaka reč 2 D. Pri večkratni objavi popust.

Nekaj misli o političnih strankaj.

Dokeč bo človečanstvo družabno bitje, bodo obstojale takzvané politične stranke, gde pa je ne politične slobode, tam pa politične struje. Že negda i ešče bole v denešnji človečanski družbi je deo ljudi, ki mislijo tak, drugi pa palik inachi. Edni mislijo, da morajo oblastno vladati nad drugimi politično i gospodarsko, drugi palik čutiyo te pritisk i se usmerjajo opozicionalno i tak nastopajo za svoj dobrobit i na te način nastane opozicija, štero imamo skoro v vsakšoj državi. Vsakša takša linija ima svoje nazore — mišljenje, štere skrivoma ali javno, če sme, pospešuje i uveljavla. V takših okolščinaj se mora razviti nekakša anarhična duševnost z najrazličnejšimi skrajnostmi, ki razvoji jako škodujejo. Imamo ešče posebno vrsto ljudi. *Tej so klečeplazci, ki zmerom obračajo svoj plašč po vetri. Tej so zmerom tam, gde je moč, tomi je kriva slaba vzgoja ali pa naravna neznačajnost. Takši ljudje so najbolje nevarni človečoj družbi, so navadno hüdobni, licemerski i špijonski.* Takših ljudi je

zdaj puno, tudi slovenski narod je ma pa tudi v našoj okolici so, zato se jih izogiblite!

Politična stranka nemre biti umetni stvor, ar družji v sebi posameznike — individue z istimi nazori i nakanenjom. Tudi je nemogoče določiti, kelko članov naj ma i gde naj deluje. To je niti nepotrebno, ar če stranka nema svojega vrelca iz potrebe, če nema moralne opore v svojih nazorih, potem je sploj nega, ali pa nema vpliva i razpade. S kratka, či se osnūje na opisanih *formalnih* predpisaj, bi bila dostokrat prisiljena sprejemati v svojo sredo najslabše ljudi, predpisom zadosti. Toga pa resna stranka ne more napraviti, če nešče postati smešna.

Državna oblast ma moč i zavolotoga pravico, da čuva pred kršitvijov zakonov. Ravno v denešnjih razmeraj bi bilo potrebno, *da se čistijo politični i družabni pojmi javno.* Zakaj samo ob poznanji vsestranskih nazorov i potreboč je mogoče voditi razvoj po zradvoj poti.

brezverskoj vladi tistoga časa. Bojüvao je tudi oster kulturni boj z „železnim kanclerom“ Bismarkom i je zmagao. Po svetovnoj bojni je centrum rešo nemško državo razpada i jo postavlo znova na noge. Ž njegovi vrst so bili najbolši kanclerje ki so Nemčiji znova spravili tisto poštenje pred svetom kak ga je mela pred bojom. Zdaj je dobo te centrum naznanje, naj se sam razide ali ga pa Hitler razžene. Po dugih pogajanaj so voditelje z dr. Brüningom sklenoli da se prostovolno razidejo. To so tudi včinoli. Neštarni so stopili v Hitlerovo stranko kak gostje. Svoje poslanske mandate so pa vsi obdržali. Tak je zdaj Hitler popolen gospodar v Nemčiji. Bomo vidli kama pride. Na drugom kraji pa se pogaja Hitler z Vatikanom za konkordat, ki je tudi sklenjen. To pomeni, da vseedno ne vüpa katoličanov tak zatreti i jim vzeti versko slobodo, kak je to včino z lüterani čerevno je teh trikrat telko. Pogajanja za konkordat je vodo podkancler Papen i ga je že skleno. Najvažnejše je da majo katoličani popuno slobodo v šolaj to je pri vzgoji mladine, ka je poglavitno za vsakši narod. Tak se vüpajo, da bo mela zdaj Cerkev v Nemčiji mir i da kulturni boj nede tak hüdi kak se je mislilo.

Domača i svetovna politika.

Jugoslavija.

Ban vrbaške banovine, to je severna Bosnija, Milosavljevič je razpisao občinske volitve, ki bodo 6. avgusta. Notrašnji minister Lazič je na prošnjo dr. Janiča bivšega prosv. ministra i neštarnih drugih tovarišov dao dovolenje za ustanovitev nove radikalne socialne stranke.

Avstrija.

Krščansko-socialna, to je vladna stranka je mela v Beči veliko zborüvanje, na šterom so gučali kancler Dollfuss, vojni minister Vugonin i voditel Heimvehra herceg Starhemberg. Vsi trije so povedali da ščejo zvojuvati boj proti Hitlerovcom do konca i da bodo vse Hitlerovce, ki ščejo obrnoli Avstrijo, nesmileno kaštigali. Šra-

motno je za nemški narod, je pravo vojni minister, da se postavljajo vjetniška taborišča za Katoličane v Nemčiji. Mi ne rabimo püklavoga križa, nego vednaki križ Kristušov. Naš boj je boj za osebno slobodo proti nadvladi ki je ne nemška, Hitlerizem je najmre ne nemški, nego je gibanje i delo bande nasilnikov.

Koroški deželni zbor je razveljavo mandate dvema narodno-socialističnima poslancoma. Tudi Koroška slovenska ljudska stranka je za to glasovala.

Nemčija.

Zadnji je pri Hitlerovom vednačenji prišeo na red tudi centrum. Centrum so osnovali katoličanski poslanci v pruskom deželnom zbori pred 80 leti. Že te se je začno boriti proti

Rusija.

Edina država, štera ma hasek od londonska gospodarske konference je Rusija. Na toj gospodarskoj konferenci se najmre jako slabo držijo i se vse drugo dela kak bi trbelo. Rusija je pa ponücala priliko, tü so najmre zbrani vsi državniki Evrope i začnola pogajanja z politiki vzhodnih držav. Rusija je bila od prevrata ali bolše povedano od svojega znotrašnjega prevrata sama za sebe. Ne je v društvi narodov, i z vnogimi državami je nej mela nikši zvez. Zdaj gda se je Hitler začno zaganjati tudi v Rusijo i šteo z Ukrajine napraviti nekšo svojo državo, je Rusija začnola iskati prijatelov. Najšla je tam gde so sami v nevarnosti pred Hitlerom ali njemi spodobnim Mussolinijom. Nevar-

nost je prle ločene i edno ovoj neprijazne države združila.

Ruskomi zvünešnjemi ministri Libvinovi se je najpre posrečilo, da je skleno takzvano pogodbo od napadanja z vsemi slovanskimi državami, to so Poljska, Češka i Jugoslavija, i nadale z Romunijov, Törskov i tremi baltiškimi državami Estonijov, Latvijov i Litvov. Ta pogodba telko pomeni, da se te države niti med seboj niti z Rusijov ne bodo napadale i da bodo edna ovoj na pomoč če bijo štera drüga, ki je ne podpisala, napadnola. Takšo pogodbo je že prle sklenola z Rusijov tüdi Francija. Tak je vtoj velikanskoj takzvanoj „Vzhodnoj zvezi“ do 300 milijonov lüdi. To je zveza vekša od šterekoli drüge na sveti i njeno moč bo spoznao tisti, ki bo proti njoj rovaó.

Tak je Hitler s svojim dreganjom napravo Rusiji i drüгим slovanskim državam samo velki hasek i dobro si bo mogeo premisliti on ali Mussolini, prle kak de šteo dregati v to velko sršenovo gnezdo.

Avstro-Vogrška.

Na svetovnoj gospodarskoj konferenci v Londoni, je avstrijski zastopnik Schüller izjavo, da bi bilo jako važno za denešnji čas, či bi Avstrija i Vogrška kak najbolje vküdržali v gospodarski pitanjaj. Za to bi bila najbolša carinska zveza med Avstrijov i Vogrskov. To se pa sosednim državam posebno Maloj zvezi ne vidi ar bi se tak pomali Avstrija i Vogrška tüdi politično šteli združiti.

Gospodarska konferenca.

Svetovna gospodarska konferenca v Londoni šče komaj žive. Državniki ministri bi že gvüšno razišli, če bi ne bilo tak lepo po banketaj lüdske penze trošiti. Tak pa ešče izda „delajo“.

Joško Maučec:

Zgodovina Slovenske krajine.

Prvi začetki vtrditve katoličanske vere i nazadovanje lüteranstva. — Lüteranstvo i kalvinstvo pospešitelja madžarstva v Slovenskoj krajini.

Lüteranska vera se je dosta menje vdomačila med Slovenci v županiji Zala, kak med Slovenci Železne županije. V zalajskoj županiji sta bili glavni župniji Léndava i Turnišče, obe župniji sta bili podložni léndavskim grofom Banfyjom ali Baničom, ki so jim bili tüdi patroni. Pokrajina ob dolenjoj Müri se je štela k Medjimurji i bila v cerkvenom pogledi pripadala zagrebečkomi püšpeki. Zato so bili

Amerikanski predsedniki Roosevelt najpre nešče postaviti dolara na stalno podlago, nego zmerom niže ide. Dokeč pa dolar i angleški fünt neta stalniva, nemrejo dale delati, zato do se gospodje mogli v kratkom raziti.

Novā meša v Črensovcih

Zlato zdavanje.

Dnestjeden je prikazao prvo sve-to mešo Vsemogočnomi Törnar Anton, salezijanec, v Črensovcih. Prišo je v soboto z avtobusom z Lendave, obiskao Najsvetejše, potem se podao na svoj dom. Pri cerkvi ga je dijaštvo pozdravilo z deklamacijov i pesmijov. Pri svetoj meši so ga vodili Bakan Štefan, oskrbnik fare, predgali so pa Tkalec Jožef, ravniteo dijaškoga zavoda iz Zagreba. Svoj govor so začeli z spominom na osem let nazaj, gda sta tüdi dve novivi sv. meši bile v Črensovcih. Eden z med novomešnikoma, Žerdin Jožef, je z zglednim, svetim življenjom i blaženov smrtjov dokončao svojo zvišeno službo. Ostale misli predge so bile sledeče: Dühovnike je Kristuš pozvao vu svoje gorice, gda njim je po rečaj svetoga Pisma dao oblast glasiti reč božo, spremeniti krüh i vino v bože sv. Tela i Krv pa grehe odpüščavati. Te oblasti dühovnik nikdar ne zgübi niti te ne, če bi postao slab dühovnik, kak ne zgübi vrastvo svoje moči, čeravno zbeteža zdravnik. Vzor, zgled dühovniškoga srca je Jezušovo Srce. Dühovnik išče düše, njim glasi reč božo, jo poslühnejo ali ne, ga poštüjejo ali preganjajo, pa de jo ešče te glaso, čeravno bi v mlaki krvi zavolo toga ležao, to bi pa bila te najlepša predga njegovoga življenja.

Nad vse genlino je bilo, gde sta po končanoj sv. meši pokleknola stariša pred oltur z gorečimi svečami, si podala roke i sprejela od sina blagos-

dühovniki, ki so prihajali pastirovat k Slovencom v župniji Zala, skoro sami Hrvatje. Tak je bila nova vera med zalajskimi Slovenci v zvezi z verskim prevratom v sosednom Medjimurji. Pa kak se je v Medjimurji v par desetletaj obnovilo katoličanstvo, tak je tüdi na léndavskom gospodstvu ne dugo nato zavládala stara vera.

V Medjimurji je vpelao kalvinstvo Jurij III. Zrinski, ki je imeo častno službo vogrskoga „tavernika“ i je bio zajedno tüdi veliki župan županije Zala. Leta 1570. je pristopo k novoj veri i po nasveti lüteranskoga barona Mikloša Mlakovačkoga (Mallakocyy), ki je bio tüdi njegov zavüpnij prijateo, dao s silov stirati vse katoličanske dühovnike s svojih posestev. Cerkev so deloma porüšili, deloma pa porabili za svetne namene. Dogodki v Medji-

lov na 50 letnico svojega hišnoga zakona, na svoje zlato zdavanje.

Popoldnevi so bile slovesne večernice, štere je držao novomešnik, na domi po njih pa goščenje do polnoči. Ob polnoči je ceremonar zmolo glasno zahvalno molitev po jeli i vsem želo lahko noč. Na to so vsi po cerkvenom predpisi šli počivat z zadovolnim i veselim srcom.

Slovenska krajina.

Sprejem novomešnikov. Slovesno je sprejela Slov. krajina svojiva novomešnika Varga Jožefa v Bogojini i Halas Daniela v Črensovcih dnes tjeden. Iz Maribora sta se po dobroti g. poslanca Benko Jožefa, v njegovom novom avtomobili pripelala z svojimi, ki so bili v Maribori pri posvečenji. V Bogojini na konci občine je čakala velika vnožina naroda, ki je sprevedila novomešnika Varga Jožefa po lepih pozdravaj v cerkev, kde je obdržao v družbi svojega sobrata novomešnika Halas Daniela i bogoslovcov slovesne večernice. Po večernicaj je sprevedo g. Varga Jožef svojega sobrata novomešnika Halas Daniela v Črensovcie. 76 biciklistov dečkov je šlo pred njega na čeli njim z Kovač Jožefom, ki je novomešnika pozdravo v imeni mladine. Pri farofi ga je pa počakala velika vnožina i z lepimi Marijanskimi pesmami sprevedila v cerkev, gde je novomešnik Halas Daniel v družbi svojega sobrata, novomešnika Varga Jožefa i bogoslovcov odpopevao slovesne Marijine večernice.

Po večernicaj sta oba novomešnika prišla na dom i goščenje novomešnika Törnar Antona i ga prav srčno pozdravila z tistov lübeznostjov, štero je vsem vlejalo v srce Jezušovo Srce, ki je sama lübezen. Veseli, genlivi i nepozabni trenutki, ki segajo tolažljivo skoz vso z trnjom nastlano dühovniško življenje.

murji so vplivali tüdi na našo pokrajino. Mikloš Banfy s Lendave je meo Jurijovo sestru Oršo za ženo, ki je bila jednokoga düha kak njeni brat. Zato se je ne čüditi, da je tüdi v Banfyjomom gradi zavládalo kalvinstvo.

Veliki prevrat na hasek katoličanske cerkve se je zgodo na Vogrskom, gda je Ferdinand II. 1. 1619 dobo kralevsko krono i premagao erdelskoga vojvodo Bethlena. Zdaj so se najodločnejši magnati i plemiči odpovedali lüteranstvi i prestopili na stran krala Ferdinanda, o šterom so znali, da je odločen i dober katoličan. V tom časi je zadeo tüdi velki vdarec kalvince v Medjimurji. Jurij IV. Zrinski je bio 1. 1623. v samostanskoj cerkvi sv. Helene blizi Čakovca slovesno sprejet v naročje katoličanske cerkve i je včasi pokazao izpremembo svojega versko-

Bogojina. Pri nas je obdržal shod narodni poslanec Hajdinjak Anton. Namen shoda je bio, da se ustanovi organizacija JRKD. Namen nese je posrečo, poslušalci so proti nešterim trditvam poslanca živo ugovarjali i nese je mogo ustanoviti odbor za organizacijo, ar par kotrig ešče žmerom fali. Odsehmo de pa ešče zmetnej šlo z ustanovitevov, ar so že tudi druge stranke potrjene, štere se smejo ustanoviti. Držimo pa, ka niedna stran-ka ne reši države i nas ne pomore z teh nevol, v šterih smo, nego jedino živa vera, ki vči ljubiti Boga z celoga, srca bližnjega pa kak samoga sebe.

Popravi. Dnes teden smo objavili oster predpis cerkvene oblasti, ka se primicije morajo vršiti brez godbe i prvi den dokončati. V toj objavi se tudi povdarja, ka se farniki i novomešnikovi sorodniki „ne smejo“ proti postavlati tem odredbam. Mesto „ne“ je štamparija štampala „vsi“ i je bio razglas deloma ne razumliv. Zato ga tu popravlam.

Čestitke novomešnikoma. Našiva novomešnika g. Halas Daniela i Varga Jožefa je z toplimi rečmi pozdravo narodni poslanec g. Benko Jožef. Te pozdrav je tem vekše vrednosti, če pomislimo, ka ga je izročo druge vere človek.

Tišina. Kak vsako leto, tudi letos so nas obiskali Püvar Matej iz reda sv. Benedikta, naš rojak.

Jezuš jo obiskao. Ritlop Veronika, šolarica z D. Bistrice bi mogla obprvim stopiti k sv. prečiščavanji v Črensovcih. K prvomi navuki je še prišla potem pa nevarno zbetažala. Na Petrovo, gda so pajdašice k sebi vzele ljuboga Jezusa, njej je postalo jako slabo. Zaželela si je Jezusa. Njeni verovučiteo so njej ga prinesli na Petrovo proti večeri. O kak rada ga je sprejela vrla deklica. Obiskao jo je i potom hitro k sebi vzeo. Sprevodila jo je vsa šolska mladina na

ga mišlenja s tem, da je zapovedao vse lüteranske predgare s svojih posestev s silov stirati. Tudi v tom časi se je morala izvršiti sprememba pri Banfyjevoj družini v Lendavi, ar čtemo med cerkvami, ki so bile pod Jurijom IV. Zrinskom lüteranom odvzete, tudi Turnišče. Krištof Banfy je bio tudi grof, ki je celo svojo rodbino pripelao nazaj v katoličansko vero. Omenja se menih — barat Bratulich. Simeon, ki je bio preci časa v gradi v Lendavi i ki je Krištofa Banfyja spravo nazaj v katoličansko vero. Krištof Banfy je meo 12 dece, bio je dvakrat oženjen. Drugič s groficov Draškovič Helenov. Liki Krištof je doživo, da so njemi vsa deca vmrla i tak je ž njim izomrla rodbine Banyjev leta 1644.

Lüteranska vera je pripomogla, da se je začnola Slov. krajina kulturno

pokopališče i veliki broj naroda. Oča v tujini je senjao od sreče svojega deteta na zemli — pa ono je srečnejše vu nebi.

G. Bistrica. Naglo je vmro Žmaj Andraš, ugleden kmet i bivši župan. Na sprevod se je zbralo vnogo sveta. Vsega v rože oblečenoga so ga odnesli na pokopališče. Daj dober Jezuš, da njemi kemprle zacvetejo rože večnoga paradižoma.

Po katoličanskem sveti

Najvekša katoličanska kmečka organizacija je Boerenbund (kmečka zveza) v Belgiji. V to zvezo spada 122112 *katoličanskih kmečkih družin*. Organizacijo vodi duhovnik Luvigarenens. Obdržala je ta organizacije edno leto šestjezero predavanj i petsto tečajov za kmetijstvo. Kmetje so vložili 637 milijonov frankov penez v zvezo kak vlogo i dobijo od nje posojilo. Za kmečko mladino drži ta zveza tak zvane dneve včenja, štere je obiskalo šestjezero kmečkih dečkov. Za potrebe kmečkoga stana je zveza pri oblasti večkrat odločno nastopila. — Če preštemo te vrstice, se pitamo, gda mo pa mi tak organizirani? — Pa na to pitanje mi lahko damo razveseliv odgovor: mi mamó že takšo organizacijo v Agrarno-gospodarskoj i podpornoj zadrugi.

Rim. V Rimi, prebivališči Kristušovoga namestnika je 559 cerkvi. Zida se pa ešče 25 velikih cerkvi.

Shodna Afrika. Število katoličancov je naraslo na dobro milijono, domačih čarnih duhovnikov je 46, katehumenov, ki so na sprejem sv. krsta pripravljajo, je pa tristojezer.

Francija. Po želi sv. Oče so se francuske žene organizirale v katoličanskoj akciji, Pristopilo jih je že dva milijona. V kratkom bodo mele spravišče, na šterom rešijo pitanje kak se

prebujati. Čüli smo, da smo za tej verskih bojov dobili prve tiskarne n. pr. v Lendavi i tudi prve knjige, začotka tiskarne v madžarščini, dokeč nam je ne napisao Števan Küzmič prve slovenske knjige. Lüteranstvo je pripomoglo, da je bila Slovenska krajina v stikih z ostalimi Slovenci na Štajerskom, Koroškom i Kranjskom, vej so pa tudi lüteranje naše krajine poznali knjige kranjskih pisatelov, n. pr. Trubara.

Naša krajina, ki je imela od verskih bojov bar nikelko haska v kulturnom pogledi, je pa dosta trpela v gospodarskom i socialnom pogledi. Nasilje posamičnih plemenitašov je bilo nad katoličanskim človekom hüjše, kak nad robom, tudi za življenje je ne bio varen.

naj pomaga trpečemi bližnjemi po želi sv. Cerkve. — katoličanske šole obiskavle že prek eden milijon dijakov.

Portugalska. Osnovale se je društvo katoličanskih doktorov, ki so pristopili vsi prle k duhovnim vajam. Po sv. spovedi i prečiščavanji okrepleni bodo meli prvo spravišče, na šterom do razpravlali od rojstva vkoliko se tiče naturnih i božih zakonov.

Zedinjene države Amerike. Katoličanske žene so vložile oster protest proti nepoštenim igram. Vsa tista gledališča, v šterih bi se kaj nepoštenoga naprejdavalo, bodo javno razglasili i s tem katoličane opomenoli, da niti oni, niti njihova deca ne smejo obiskati teh gledališč. — Po smrti Čermaka je zvoljev v Chicagi za župana goreči katoličanec D. E. I. Kelly ki je l. 1928 zvršo svoje včenje na katoličanskem vseučilišči Notre Dame. V New-Jorki so katoličanci darüvali 50 milijon dinarov za podporo siromakom.

Meksiko. V cerkvi Candelaria v Miscoaei je pri oltari zgraben, gda je služo sv. mešo, g. Luis S. Flores i vržen z pijanci pa ropari v edno vozo.

Slov. Krajina. V Črensovcih je dnes teden darüvanih štiristo svetih obhajil za našiva novomešnika. Najveselejše dejstvo pri tom je, da je to pobožnost v velikom broji opravila moška mladina.

Dari na misijone so ostali v istoj visini, kak so lani bili v Austriji, Nemčiji v Škotskoj i v Luksenburgi. Povekšali so se v Italiji, Franciji, Angliji, Australiji, Novoj Zelandiji, Holandiji, Portugaliji, Švici, Chili, Kostariki, Panami i Venezeli. Vu vseh ostalih državaj so se zavolo gospodarske stiske zmenšali.

Kratki glasi.

Sv. Oča so zapüstili Rim i bili eden den v svojoj vili v Castel Gandolfo-i.

V Prikarpatskoj Rusiji v Česlovaškoj so velike povodni napravile 16 milijonov čeških kron škode.

V Beči so začeli štrajkati kadilci, ka bi državi kvar napravili.

250 romunskih poslancov je obiskalo našo državo.

Sokoli, ki so tožili pušpeka Budanoviča zavolo pušpekove okrožnice proti Sokoli, so vložili na sodišče prošnjo, naj se pušpek ne kaštigajo. Bili so najmre obsojeni na 10 dni zapora i 4800 Din. plače. Pušpek so dragevole šteli to kaštigo prestati kak najem svoje višje pastirske dužnosti.

Nove dopisnice je izdala naša država, na šterih bodo slike iz države. Stanejo telko kak stare, 75 par.

Ban je nastopo svoj dopüst, nadomešča ga podban dr. Pirkmajer.

Po domovini.

Jurij Rukavina obsojen na smrt. Preminočo leto je bio velki upor v Liki. Uporniki so se uprli proti državnoj oblasti, meli so tudi zveze z Italijani. Tak je zdaj državno sodišče v Belgradi obsodilo Jurij Rukavino na smrt, drugih 11 upornikov pa na več let voze.

Grdi zločin nad mrtvecom. V Bihači so tolvaje po noči odprli grobnico bogatoga kmeta Civiča, ki je vmro pred 11 leti. Razbili so lobanjo i vzeli vseh 27 zlatih zob, štere je imeo Civič. Zločinci so zdaj že prišli v roke. Bila sta dva i to hūdobijo tudi priznala. Povedala sta, da sta v juliji skoro vsako noč prišla na cintor, pa sta se zmerom zbojala vdreti v grobnico, dokeč sta se ne naslednje oju-načila. Zlate zobe, ki so vredni več jezero Din, sta si med sebov razde-lila i je že tudi nekaj odala.

Ogledalo časa.

Kelko je koštala svetovna bojna? Svetovna bojna je trpela 4 leta, tri mesece i 10 dni. Pod orožjom je bilo ob zaključki bojne 30 milijonov ljudi, štiri so se med sebov prostovolno ali prisiljeno klali. Med bojnov je bilo mobiliziranih okoli 60 milijonov ljudi. Število mrtvih je bilo 11 milijonov, to se pravi, da je v štirih letaj i 3 mesecaj vsakšo minuto približno vmrlo 4-5 ljudi, na den pa okoli 6-7000 ljudi. Od lakote je vmrlo med bojnov v državaj, ki so se med sebov bojüvale 17 milijonov ljudi. Ranjenih je bilo 20 milijonov vojakov, med temi ništerni večkrat. Bojna je stala 186 milijard dolarov. Škoda, ki je nastanola zavolo zmenj-šane produkcije, znaša 151 milijard. Tak skupno znašajo stroški svetovne bojne 337 milijard dolarov. Po tom računü je stala usmrtitev vsakšega človeka 15.565 dolarov. Stvarna škoda znaša na vničeni predmetaj okoli 3000 milijard Šilingov. Za te penz bi v vsakoj družini v Rusiji, Franciji, Angliji, Belgiji, Nemčiji, Avstriji, Ameriki kupili lahko hižo v vrednosti okoli 20.000 Šilingov. I ešče bi ostala velka šuma za dobrodelne i kulturne ustanove.

Dijaško polje.

Prek. kat. akad. društvo „Zavednost“ ima v sredo 19. julija ob 10^h. dopoldne redni sestanek, ki je obvezen za vse članstvo in starešinstvo. Sestanek je v Martinišću v M. Soboti. *Odbor.*

PREKOSNICE.

Pri zdravniku: „Ja, dragi gospod, vi ste zaistino nervozni. Pa spite včasü kaj dobro?“

Betežnik: redkogda.

Zdravnik: Pa ne vete ka je tomi vzrok?

Betežnik: Mislim to, ka sam nočni stražar.

*

Konkurencija. Vi Weis, zakaj ste pa bili tak dugo vu vozi?

Zavolo konkurencija, nikaj drugo, samo zavolo konkurencije.

Kak to?

Izdavao sam takši penz kak Narodna banka.

*

Ženska pri doktorü. Doktor jo zvizitira, bolezen dožene, ne more pa napisati recepta zavolo brbranja ženskinoga. Na to pravi njej: Nesam vam ešče pregledao jezika, prosim, da ga pokažete. Ženska ga porine vö i ga doktor da držati štiri minute. Ženska se navoli pa pravi doktorü: Že štiri minute držim vö jezik, je ešče ne zadosta?

Doktor. Zadosta je, recept sam že napisao, ovak ga ne bi mogeo.

Gospodarstvo.

Kmetijska potujoča razstava v D. Lendavi. „Modri vlak“ je posetil Dol Lendavo 6. tm. Kljub slabemu vremenu je bil obisk kmečkega prebivalstva nad vsa pričakovanja velik. Skupno si je razstavo tekom dneva ogledalo nad 4.000 oseb. Razstavo so obiskali tudi večji šolski otroci, pod vodstvom učiteljstva, pripeljali na okrašeni vozovih; občine deca so bila zzastavicami. Tudi oddaljene so organizirale poset z vozovi. Skupno je bilo na postaji okrog 50 okrašeni voz. Prebivalstvo je posebno zanimalo predvajanje kmetijskih filmov, vsled česar so se morala ta petkrat ponoviti. Prebivalstvo je priredilo gostom prisrčen sprejem, sreski kmetijski odbor je pripravil skupen obed, občina Dolnja Lendava pa večerjo. Naval na razstavi je bil tak, da uprava razstave ni mogla zapreti niti čez opoldanske ure, ampak je bila razstava odpreta ves dan. Prireditel razstave v Dolnji Lendavi je bila prava kmečka manifestacija, pri čemer je prebivalstvo kot tudi uprava razstave odnesla najlepše vtise. Tudi tokrat se je pokazalo, da tukajšnje prebivalstvo postaja zavednejše in da srez posebno na kmetijskem polju močno napreduje. — Le škoda, da je razstava ostala pri nas le en dan. Ker je bilo preveč ljudi, človek ni utegnil, da bi si različne predmete natančneje ogledal.

Nedela po Risalaj šesta.

Na spomin 1900 letnice svoje križne smrti, Gospod Jezuš, po svojih svetih ranaj reši grešni svet!

Ev. sv. Marka VIII.

Vu onom vremeni, gda bi vnožina velika bila z Jezušom i ne bi mela kaj jesti, prizvajoči vučenike veli njim: milo mi je nad vnožinov; ar ovo že tri dni trpijo z menom i nemajo, ka bi jeli i či odpüstim nje lačne k njihovim hižam, pomenkajo na poti, ar so

niki med njimi zdalekar prišli. I odgovorili so njemi vučenicke njegovü: odket bi što nje mogeo eti nasititi s kruhom vu püstini? i opitao nje; keliko kruhov mate? štiri so pravili sedem. I zapovedao je vnožini dolisesti na zemlo. I vzešši sedem kruhov i hvalo davši vlogo je: i dao je vučenikom svojim, da bi pred nje djali i djali so pred vnožino. I meli so malo ribic, i one je blagoslovo, i zapovedao je pred nje djati. I jeli so, i nasitili so se, i nabrali so z ostanjenoga drtinja sedem košarov. Bilo ji je pa, ki so jeli, okoli štiri jzero; i odpüsto je nje.

Kak lübeznivi i smileni je büo Jezuš Gospod! Tri dni je včüto nevedno lüdstvo, tri dni je büo z njimi, pa ne je pozabo, kak dugo so že pri njem i so znabiti lačni. Zato pravi z smilenim srcom: „Množica se mi smili, ker glejte! tri dni so že pri meni i nemajo kaj jesti. I če je püstim lačne oditi, omagajo na poti.“ Dobrotlivi Jezuš je nej samo z rečjov skrbo za svoje lüdstvo, liki tudi v dejanji njim je pomagao. Blagoslovo je kruh i nasito lačno množico. Kakša tolažba za vse trpeče i siromaške lüdi! Jezuš zna za njüve nevole i njim dostakrat pride na pomoč, tudi čega ne prosijo. Pa tudi lepi navuk za nas, da naj bomo tudi mi smileni z nesrečnimi i trpečimi. Ar On sam nam pravi: „Bojte smileni i smilenje vam bode nevrženo!“

V Dol. Lendavi v Spodnji ulici je na

prodaj hiša

takoj.

Več se zve pri uredništvu Novin

Oda se **domovina,**

ki stoji iz funduša, velike zidane hiše i štao na GIBINI hš. 11. Oda se za fal ceno. 2-1

Sprejme se takoj en

mizarski vajenec,

ki ima veselje za to obrt pri Franc Totu mizarskem mojstru M. Soboti, Lendavska ul. 17.

BANKA BARUCH

15. Rue Lafayette

PARIS

Telef.: Trinité 81-74 — Telef.: Trinité 81-75

Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 22

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne poslove najkulantneje

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris,

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. (16)